

**Kompetenceudvikling – fra
opsynstante til wanna-be-ung©
Lektor, ph.d. Dorte Staunæs**

Bib:talk's formål og mål

1. At bidrage til samfundsmæssig integration i forhold til målgruppen
2. At udvikle Ballerup Biblioteks image i forhold til målgruppen
3. At udvikle personalegruppens kompetencer i forhold til at forstå, servicere og håndtere målgruppen og særligt unge med etniske minoritetsunge

Fokus: best practices og forbedringspotentialer

I forhold til formål/mål 1 og 2

- Tolerance- og integrationsspirer
- Liv i delprojekterne

Hvem er målgruppen?

- Skift fra bruger til kundekultur blandt de unge
- Forskelligartede opfattelser af hvad biblioteket er for et sted.
- To hovedgrupper blandt de unge, som kommer på biblioteket; 1. biblioteket som et sted man låner bøger 2. biblioteket som et sted man søger information og chatter på Internettet. Opdelingen af denne gruppe synes umiddelbart at være præget af etnisk baggrund.
- Vanskelige at fastholde, manglende tålmodighed, mange andre konkurrerende tilbud.

Best practices

- Aktiviteter, der tager udgangspunkt i ansigt-til-ansigt dialog
- Vokseninitierede aktiviteter
- Aktiviteter, der tager udgangspunkt i BB's kernekompetencer som kulturformidlere

Opsummerende: Spørgsmål, der må stilles når man arbejder med projekter af den type:

- Hvilke roller tilbydes de unge?
- Hvordan skabe sammenhæng imellem mål om at nå ud til de unge med anden etnisk baggrund og de konkrete projekttiltag?
- Hvordan er det muligt gennem projektets forskellige aktiviteter at tage højde for og skabe rum for de unges forskellige opfattelser af biblioteket?

Del 2: Medarbejdere og kompetenceudvikling (formål/mål 3)

- Kompetenceudvikling blandt medarbejderne
- Samarbejder og netværksdannelse ud ad til
- Forankringsmuligheder

Nye kompetencer

- Projektstyrings/arbejdskompetence
 - IT-kompetencer – kunne de bruges bedre?
 - Kulturformidler-kompetencer
- 1. Etnicitetsrefleksiv kompetence**
 - 2. Krydsfeltskompetencer**
 - 3. Fra 'opsynstante' til 'wanna-be-ung'**

1. Udvikling af ethnicitetsrefleksiv kompetencer

Fra den store bekymring og negation til en alternativ måde at reflektere ethnicitet på:

- Fra at være etnisk til at blive gjort/læst som etnisk
- Fra at være noget i sig selv til at blive noget i relation til andre
- Fra at ethnicitet er noget, man har til ethnicitet som noget man gør

Eksempler på etnicitetsrefleksive spørgsmål:

- Hvordan tænker man om sine brugere? Hvem er de?
- Hvilke forventninger og forestillinger har man til deres deltagelse på BB, og hvordan ønsker man, at de skal deltage?
- Hvad/hvem giver man sine brugere mulighed for at være? Kan man med lidt andre måder at håndtere dem på i hverdagens små snakke og situationer gøre noget andet, end det man allerede gør og dermed give dem mulighed for også at være på en anden måde?
- Er der sammenhæng imellem, hvordan man tænker om de unge med etnisk minoritetsbaggrund, hvad man gerne vil opnå i forhold til denne brugergruppe og måden man agerer overfor dem i det daglige?

Majoritetsinklusion!!!!!!

- Dansk er også en etnicitet!
- Hvad gør jeg selv som medarbejder etnicitet til? Noget kun de Andre har? Eller også noget jeg selv har? Er forskellen så stor/så lille, og hvad er i givet fald en betydningsfuld forskel?
- Hvilke privilegier/viden/grupper har jeg adgang til? Hvilke har de andre (ikke) adgang til? Hvem er det, der bliver gjort til de Andre, dvs. de forklaringskrævende

Eksempler på etnicitetsrefleksive, majoritetsinkluderende tilgange

- Er de etniske Andre kun muslimerne og tyrkerne, eller er det også jøder, serbere, hinduer, amerikanere, chilenerne og vietnamesere? Hvad ville der ske, hvis man ikke kun beskæftigede sig med de, forskningen har kaldt, de ultimative Andre og f.eks. Ramadanen, men også viste hvad 'kinesisk nytår' og 'jødisk påske' eller Carpoeira er for noget? Og er det muligt at tænke i 'bindestregskultur' og f.eks. vise, hvordan man holder jul på muslimsk?
- Er de aktiviteter, man laver majoritetsekskluderende, dvs. glemmer vi de etniske danske og bliver aktiviteten så et minoritetsanliggende, som ikke interesserer de etnisk danske unge? Og bliver det også noget minoritetsunge ikke gider deltage i, fordi de ikke vil være 'den forklaringskrævende' slags?

2. Udvikling af krydsfeltskompetencer

- De andre brugere (børn, voksne, ældre, etniske minoriteter og etnisk majoritet)
- At balancere imellem modstridende forventninger og forestillinger (mor, konfliktmægler, opsynstante, faglig vejleder)
- Forventning om formidling af hverdagsracisme gennem stramning af regler.

2. Udvikling af kompetencer imellem 'opsynstante' til 'wanna-be-ung'

- Ikke kun et spørgsmål om kompetencer, men om at blive *læst* af brugerne som professionel, som en der har styr på det og er en god nok biblioteksmedarbejder
- Fra at *være* opsynstante til at *blive* det!
- At bliver for hurtig og for skarp i markeringer
- Vil vi de unge? Vil I de ældre?

Kompetenceudvikling forstået som skift i roller, identiteter og relationsmåder

- ”professionalitet” er ikke kun et spørgsmål om kompetencer, men om at blive *læst* af kolleger som professionel, som en der har styr på det og er en god nok biblioteksmedarbejder
- At få formidlet til kolleger hvad man laver og hvilke forståelser, man arbejder med

Hvad kan vi lære? Hvad kræver det?

- Tid, forberedelse og løbende justeringer (herunder også sikre samarbejdspartneres tid, f.eks. skolelærere)
- Løbende selvrefleksivitet
- Dialog med den øvrige kollegagruppe
- De unges flygtighed og bombardementet af information
- Følgeforskning og løbende refleksionsfora

Er det lykkedes at nå delmålet?

- 1. At bidrage til samfundsmæssig integration i forhold til målgruppen?**
- 2. At udvikle BB's image i forhold til målgruppen?**
- 3. At udvikle personalegruppens kompetencer i forhold til at forstå, servicere og håndtere målgruppen og særligt unge med etnisk minoritetsbaggrund?**

Kontakt

- Dorte Staunæs, dost@dpu.dk
- Iram Khawaja, khawaja@ruc.dk

Rapporten *Bibtalk* kan downloades på Ballerup Biblioteks hjemmeside.

Om etnicitet som noget man gør, se også Staunæs, D. (2004): *Køn, etnicitet og skoleliv*. Samfundslitteratur. (Kan nu købes som e-bog).